

Statens jordbruksverks föreskrifter om bekämpning av potatiskräfta;

SJVFS 2004:20

Saknr T 22

Utkom från trycket
den 8 april 2004

beslutade den 7 april 2004

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 4 - 6, 9 och 25 §§ förordningen (1995:681) om växtskydd m.m., följande.

Syfte

1 § Dessa bestämmelser har till syfte att bekämpa och hindra spridning av potatiskräfta, orsakad av svampen *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med
brukningsenhet: En eller flera fastigheter eller delar av sådana där jordbearbetningsredskap eller maskiner eller annan utrustning för produktion av potatis används gemensamt.

Förbud

3 § Allt innehav och all hantering av kulturer av *Synchytrium endobioticum* är förbjuden.

Anmälningsskyldighet

4 § I 4 § växtskyddslagen (1972:318) och 7 § förordningen (1995:681) om växtskydd m.m. finns bestämmelser om att den som har anledning att anta att potatiskräfta angripit växt eller växtodling på mark som han äger eller brukar eller växter i lager som han innehar för försäljning till andra än konsumenter genast ska anmäla detta till Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Smittförklarat område och riskområde

5 § Jordbruksverket smittförklarar det område inom vilket potatiskräfta påträffats samt beslutar om områdets avgränsning.

Jordbruksverket beslutar även om avgränsning av ett riskområde med avseende på potatiskräfta. Utöver sådant riskområde ska annan mark som tillhör samma brukningsenhet som ett smittförklarat område anses vara riskområde så länge som marken ingår i brukningsenheten, om inte Jordbruksverket beslutar annat.

¹Jfr rådets direktiv 69/464/EEG av den 8 december 1969 om bekämpning av potatiskräfta (EGT nr L 323, 24.12.1969, s. 1, Celex 31969L0464).

6 § Beslutet om att ett område är smittförklarat eller utgör riskområde gäller till dess att det upphävs av Jordbruksverket. Ett sådant beslut kan fattas när potatiskräfta inte längre kan påvisas inom området.

Under förutsättning att en brukningsenhet omfattar högst 2 hektar odlad jord och potatisodling om högst 0,1 hektar kan dock ett beslut om att området är smittförklarat eller riskområde upphävas av Jordbruksverket 20 år efter den senaste odlingen av en kraftmottaglig potatissort inom området.

7 § Länsstyrelsen ska ha en aktuell förteckning över smittförklarade områden och riskområden i länet och förvara handlingar om fall av potatiskräfta i länet så länge ett området är smittförklarat eller utgör riskområde.

Odling

8 § Inom smittförklarat område får inte potatis odlas eller lagras. Inte heller växter som är avsedda för vidare odling på annan plats får odlas, jordslås eller lagras inom ett smittförklarat område. Dock får sådana växter som är avsedda för produktion av frøburet utsäde odlas.

Markinnehavare ska inom området rensa bort plantor från potatisknölar som övervintrat och förstöra plantorna på det sätt som länsstyrelsen bestämmer.

Inom smittförklarat område på brukningsenhet som omfattar högst 2 hektar odlad jord och potatisodling om högst 0,1 hektar får, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, odlas och lagras potatis av sorter som är resistenta mot den ras av potatiskräfta som förekommer inom området.

9 § Inom ett smittförklarat område där potatisodling är tillåten enligt 8 § tredje stycket får potatis inte odlas första året efter det att området smittförklarats. Första gången potatis åter odlas inom området ska nytt certifierat utsäde användas. Ur skörd som härstammar från sådan utsädespotatis får därefter tas utsäde, dock enbart för eget bruk.

Om en potatissort som inte är resistent mot potatiskräfta odlas inom sådant område får potatis inte odlas inom området påföljande odlingsår.

Markinnehavare ska under det år då potatis inte får odlas inom området rensa bort plantor från potatisknölar som övervintrat och förstöra plantorna på det sätt som länsstyrelsen bestämmer.

10 § Inom riskområde får endast potatissorter som är resistenta mot den ras av potatiskräfta som förekommer inom området odlas. Växter avsedda för vidare odling på annan plats får inte odlas, jordslås eller lagras inom riskområde. Dock får sådana växter som är avsedda för produktion av frøburet utsäde odlas.

Första året efter det att potatiskräfta konstaterats på en brukningsenhet ska nytt certifierat utsäde användas på brukningsenheten. Ur skörd som härstammar från sådan utsädespotatis får därefter tas utsäde, dock enbart för eget bruk.

Användning av smittad skörd och bortförande av växtrester

11 § Potatis från skörd som är smittad med potatiskräfta får endast användas i odlarens eget hushåll eller som djurfoder, under förutsättning att gödseln från de utfodrade djuren inte sprids utanför det smittförklarade området eller riskområdet. Länsstyrelsen får i särskilda fall medge annan användning under förutsättning att det inte finns någon identifierbar risk för vidare smittspridning.

Blast och andra växtrester från smittade plantor ska förstöras på sådant sätt att vidare smittspridning förhindras.

Bortförande av potatis och jord m.m.

12 § Potatis som odlats inom riskområde enligt 10 § eller inom smittförklarat område enligt 8 § tredje stycket får endast föras bort från området om den säljs som industriråvara eller, efter sortering på brukningsenheten, som matpotatis.

Länsstyrelsen får i särskilda fall besluta att potatis får föras bort för annan användning under förutsättning att det inte finns någon identifierbar risk för vidare smittspridning.

13 § Från smittförklarat område eller riskområde får inte utan särskilt tillstånd från länsstyrelsen föras bort jord, gödsel, kompost eller växtrester av potatis.

14 § Länsstyrelsen får besluta om att underjordiska växtdelar av andra växter än potatis, såsom morötter och kålrötter, vilka odlats inom smittförklarat område eller inom riskområde inte får användas fritt eller säljas.

15 § Transportmedel, maskiner och andra redskap, som använts vid jordbearbetning, spridning av stallgödsel, sättnings och skörd av potatis, skörd av rotfrukter och vid grävnings- eller schaktningsarbeten, på brukningsenhet inom vilket det finns ett smittförklarat område ska rengöras så att de är helt fria från jord och växtdelar innan de lämnar brukningsenheten.

Länsstyrelsen får i särskilda fall ge tillstånd till bortförande av transportmedel, maskiner och redskap som inte rengjorts.

Övriga bestämmelser

16 § När potatiskräfta konstaterats ska länsstyrelsen besöka den smittade brukningsenheten och upprätta en rapport över fallet. Länsstyrelsen ska därefter utarbeta förslag till omfattningen av smittförklarat område och riskområde till grund för Jordbruksverkets beslut. Länsstyrelsens förslag samt fastighetsgränser för samtliga brukade fastigheter ska markeras på en kopia av Ekonomiska kartan eller motsvarande och snarast därefter lämnas till Jordbruksverket.

Under den tid då ett område är smittförklarat område eller riskområde ansvarar länsstyrelsen för tillsynen över all odling och hantering av potatis inom området. Rapportering om utförda inspektioner ska årligen senast den 1 november lämnas till Jordbruksverket.

Länsstyrelsen ska även i övrigt medverka vid bekämpning av potatiskräfta på sätt som Jordbruksverket bestämmer.

SJVFS 2004:20

17 § Ytterligare bestämmelser om innehav och hantering av kulturer av *Synchytrium endobioticum* finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:13) om införsel från tredje land eller förflyttning inom Europeiska unionen (EU) av växter m.m. för vetenskapligt ändamål.

Undantag

18 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 15 maj 2004, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:64) om bekämpning av potatiskräfta ska upphöra att gälla.

MATS PERSSON

Ulrika Rinman
(Växtinspektionen)